

اثربخشی آموزش تنظیم هیجان به مادران بر کاهش تکانش‌گری و رفتارهای کلیشه‌ای دانش‌آموزان اوتیسم پسر مقطع ابتدایی شهرستان فلاورجان

اعظم مهدی زاده

کارشناسی ارشد، مشاوره و راهنمایی، دانشگاه آزاد خمینی شهر

چکیده

این پژوهش با هدف تعیین اثربخشی آموزش تنظیم هیجان به مادران کودکان مبتلا به اوتیسم بر کاهش تکانش‌گری و رفتارهای کلیشه‌ای دانش‌آموزان پسر مقطع ابتدایی انجام گرفته است. روش تحقیق از نوع نیمه آزمایشی، با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون و با دو گروه آزمایش و کنترل است. جامعه آماری این پژوهش کلیه مادران کودکان با اختلالهای طیف اوتیسم شهرستان فلاورجان بودند، که از بین آنها نمونه‌ای به حجم ۳۰ نفر به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب و به طور تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل جاگماری شدند، به طوری که هر گروه ۱۵ نفر بود. از هر دو گروه پیش‌آزمون به عمل آمد و گروه آزمایش آموزش تنظیم هیجان را در ۸ جلسه دریافت کردند، در حالیکه به گروه کنترل این آموزش ارائه نشد و در پایان برای هر دو گروه پس‌آزمون اجرا شد. ابزار گردآوری در این پژوهش، شامل آزمون تشخیصی اوتیسم گیلیام (۲۰۰۶) و تکانش‌گری هیرسچفیلد و همکاران (۱۹۶۵) بود. نتایج داده‌ها با استفاده از تحلیل کواریانس نشانگر کارایی و اثربخشی عمل آزمایشی بوده است. به نظر می‌رسد که آموزش تنظیم هیجان به مادران کودکان مبتلا به اوتیسم بر کاهش تکانش‌گری و رفتارهای کلیشه‌ای دانش‌آموزان ($p < 0/01$) گروه آزمایش در مقایسه با گروه کنترل شده، اما موجب بهبود مشکلات ارتباطات اجتماعی و تعاملات اجتماعی نشده است ($p > 0/05$). بدین ترتیب می‌توان گفت آموزش تنظیم هیجان به مادران کودکان مبتلا به اوتیسم بر کاهش تکانش‌گری و رفتارهای کلیشه‌ای دانش‌آموزان پسر موثر می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: آموزش تنظیم هیجان، اوتیسم، تکانش‌گری، رفتارهای کلیشه‌ای، مادران، دانش‌آموزان.

مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی

دوره ۴، شماره ۱/۱، بهار ۱۳۹۷، صفحات ۱۸۱-۱۶۹